

Profil ogólnoakademicki

RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Nazwa kierunku studiów:

pedagogika wczesnoszkolna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Data przeprowadzenia wizytacji:

12-13 czerwca 2019

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia.....	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	7
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	10
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	15
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	18
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	20
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	22
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	25
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	27
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	30
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena..**Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA

Członkowie:

1. prof. dr hab. Amadeusz Krause, ekspert PKA
2. dr hab. Sławomir Przybyliński, ekspert PKA
3. mgr Karolina Martyniak, sekretarz Zespołu oceniającego
4. Marta Prusińska, ekspert ds. pracodawców
5. Dominik Leżański, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” prowadzonym przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku (poprzedziła ją ocena instytucjonalna w 2012 r.). Ocena dostosowania się Jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny, została opisana w punkcie 4 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (ZO PKA) został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, portalu „Wybierz Studia” oraz stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	„pedagogika wczesnoszkolna”	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Dyscyplina wiodąca: Pedagogika 147 pkt. (81,6%) ECTS – 156,5 pkt. (87%) ECTS <i>(zależnie od specjalizacyjnego modułu kształcenia do wyboru)</i> Inne dyscypliny: Psychologia 8 pkt. (4,4%) – 12 pkt. (6,6%) ECTS Językoznawstwo 3 pkt. (1,6%) – 5 pkt. (2,7%) ECTS Literaturoznawstwo 3,5 pkt. (1,9%) – 5,5 pkt. (3%) ECTS Matematyka 3 pkt. (1,6%) – 6 pkt. (3,3%) ECTS Nauki biologiczne 3 pkt. (1,6%) ECTS Filozofia 1 pkt. (0,5%) ECTS Sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki 1 pkt. (0,5%) – 2 pkt. (1,1%) ECTS Nauki o Ziemi i środowisku 1 pkt. (0,5%) – 2,5 pkt. (1,4%) ECTS <i>(zależnie od specjalizacyjnego modułu kształcenia do wyboru)</i>	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150h / 19 pkt. ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Innowacyjna edukacja muzyczna, Pedagogika przedszkolna, Terapia pedagogiczna	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	236	99
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1960 godzin	1215 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli	156 pkt ECTS	156 pkt ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	93-94 pkt. ECTS <i>(zależnie od specjalizacyjnego modułu kształcenia do wyboru)</i>	93-94 pkt. ECTS <i>(zależnie od specjalizacyjnego modułu kształcenia do wyboru)</i>
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 pkt. ECTS	54 pkt. ECTS

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uczelnia w swojej strategii zakłada działania na rzecz rozwoju miasta, regionu i kraju poprzez przekazywanie wiedzy na najwyższym poziomie, zapewniającą odpowiednie kwalifikacje zawodowe i naukowe swoim absolwentom. Istotnym punktem w strategii jest odpowiedzenie na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez aktualizację kształcenia specjalnościowego. Polityka jakości zmierza do rozwoju kompetencji dydaktycznych i naukowych kadry w celu ciągłego podnoszenia potencjału badawczo-rozwojowego Uczelni oraz doskonalenia przygotowania zawodowego absolwentów. Uczelnia dąży do wykształcenia refleksyjnych praktyków z kompetencjami badawczymi i świadomych swoich zadań członków społeczności lokalnej. Koncepcje i cele kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” uwzględniają nowe tendencje oczekiwań środowiskowych, co do kompetencji przyszłego absolwenta, poszerzają profesjonalizm nauczycieli oraz dostosowują poziom kształcenia do wymogów współczesnej szkoły. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku są zgodne z strategią i polityką jakościową Uczelni.

Kierunek „pedagogika wczesnoszkolna” zgodnie ze Standardem Nauczania Nauczycieli przygotowuje do pracy w przedszkolu i klasach szkolnych I-III. Ze względu na swoją specyfikę wszechstronnego nauczania małego dziecka jest przypisany aż do pięciu obszarów kształcenia (nauk humanistycznych, społecznych, sztuki, nauk przyrodniczych, nauk ścisłych) oraz do dyscyplin naukowych (pedagogika, psychologia, filozofia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, nauki o ziemi i środowisku, nauki biologiczne, matematyka). Dyscypliną wiodącą jest pedagogika. Takie przypisanie ze względu na zakres efektów uczenia się należy uznać za zasadne. Ponadto Uczelnia wskazuje, że we wszystkich tych dyscyplinach prowadzi badania niezbędne do kształcenia małego dziecka. Jest to związane z potrzebą doskonalenia kształcenia w ramach przedmiotów szkolnych, wchodzących w podstawę programową przygotowania wczesnoszkolnego. Koncepcja i cele kształcenia nie tylko uwzględniają potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (zawodowego) odnośnie wysokich kwalifikacji przyszłych absolwentów, ale były współtworzone i są ciągle ewaluowane przez wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy.

Uczelnia w opisie efektów kierunkowych zakłada 19 efektów z zakresu wiedzy, 25 efektów w zakresie umiejętności oraz 9 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Większa ilość efektów z zakresu umiejętności wynika z ich uszczegółowienia i nie stoi w sprzeczności z profilem ogólnoakademickim. Zakładane efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w dyscyplinach, do których przypisano kierunek. Są one sformułowane prawidłowo, zrozumiale o strukturze typowej dla nadawanych kwalifikacji. Efekty uczenia się ze względu na przyjęty profil ogólnoakademicki zakładają nabycie kompetencji badawczych oraz językowych absolwentów. W efektach uczenia się zawarte są wszystkie niezbędne elementy wynikające ze Standardów Kształcenia Nauczycieli z dnia 17 stycznia 2012 roku (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012 poz. 131).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1³

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnie realizuje oceniany kierunek zgodnie ze swoją misją, strategią i polityką jakościową. Strategia Uczelni uwidacznia się w koncepcji kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna”. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku odpowiadają na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i zawodowego oraz wyzwania współczesnej szkoły. Przypisanie kierunku do wielu dyscyplin naukowych uwidacznia potencjał badawczy Uczelni oraz wszechstronność opracowanej koncepcji. Jako prawidłowe należy uznać zakładane efekty uczenia się, które są zgodne zarówno z aktualną wiedzą w przypisanych dyscyplinach do kierunku, jak i z standardami zawodowymi określonymi w Standardach Kształcenia Nauczycieli. Struktura i treść efektów uczelnia się nie budzą najmniejszych zastrzeżeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

UKW w Bydgoszczy to ważny ośrodek w kraju w innowacyjnych badaniach w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej. Podstawą budowania programu na wizytowanym kierunku była idea „refleksyjnego praktyka”, co oznacza umiejętne równoważenie kompetencji zawodowych z kompetencjami badawczymi i ogólnorozwojowymi. Program na ocenianym kierunku zakłada realizację obszernego modułu teoretycznego, z tak zwanym blokiem przedmiotów kształcenia ogólnego oraz budowanie w oparciu o te treści zasobów wiedzy specjalistycznej. Podstawą przygotowania nauczycielskiego jest komponent psychologiczno-pedagogiczny realizowany zgodnie z wymogami Standardów Kształcenia Nauczycieli. W ramach programu jest realizowany autorski moduł dydaktyczny przygotowujący nauczyciela do pracy z małym dzieckiem. W ramach doskonalenia kompetencji przyszłych absolwentów proponuje się trzy moduły do wyboru, tj.: *pedagogikę przedszkolną, terapię pedagogiczną i innowacyjną edukację muzyczną*. Treści programowe tych specjalności wpisują się w kierunkowe efekty kształcenia. Niezależnie od wybranego modułu program realizuje pełny Standard przygotowania nauczycielskiego.

Treści programowe są konstruowane zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek oraz są kompleksowe i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się.

Czas trwania studiów wynosi 6 semestrów, nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS wynosi 180. Łączną liczbą zajęć dydaktycznych wynosi 2145 na studiach stacjonarnych oraz 1245 na studiach niestacjonarnych. Przypisanie wymiaru zajęć oraz nakładu pracy do

³W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

poszczególnych grup zajęć nie budzi najmniejszych zastrzeżeń, wymiar jest poprawnie oszacowany i pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Przykładem moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego gdzie realizowanych jest łącznie 435 godzin zajęć (40ECTS) w ramach 15 przedmiotów. Moduł ten jest realizowany w znacznie większym wymiarze niż wymagania określone w Standardach Kształcenia Nauczycieli.

Liczbę godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich dla całości określono na 170 punktów ECTS, co spełnia wymagania w tym zakresie. Nie budzi zastrzeżeń przypisanie ich do poszczególnych grup przedmiotów.

Sekwencja grup przedmiotów zakłada wyjście od treści przygotowania ogólnego, poprzez przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, rozwijanie kompetencji nauczycielskich, po specjalistyczną wiedzę z zakresu edukacji wczesnoszkolnej. Jest to sekwencja prawidłowa. Program obejmuje 120 godzin lektoratu języka obcego, 54 punkty ECTS zajęć do wyboru oraz przedmioty metodologiczne i seminaria związane z działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej, do których przypisano kierunek, wraz z niewielką liczbą godzin w ramach kształcenia na odległość (na studiach stacjonarnych 25h oraz na niestacjonarnych 35h). Wszystkie wskaźniki ilościowe programu kształcenia należy uznać za prawidłowe oraz spełniające szczegółowe wymogi związane z Standardami Kształcenia Nauczycieli.

Na wizytowanym kierunku realizuje się typowe dla wskazanych dyscyplin formy i metody kształcenia. Uczelnia wyznacza limity poszczególnych typów zajęć dla profilu ogólnoakademickiego, w tym wykłady minimum 50%, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, seminaria max. 50% - w tym laboratoria i seminaria max. 25%.

W wykładach metody podające wzbogaca się dyskusjami problemowymi, analizami konwersatoryjnymi, prezentacjami medialnymi, analizą próbek etnograficznych. Część z tych metod ma charakter aktywujący. Uczelnia na potrzeby doskonalenia metod aktywizujących realizuje projekt Akademickie Centrum Kreatywności, gdzie opracowano metodę elektronicznego *portfolio* oraz metodę *feedback*. W zajęciach ćwiczeniowych dominuje metoda projektów, dyskusje fokusowe i grupowe, audiowizualne prezentacje multimedialne. Analiza stosowanych metod wskazuje, że są one różnorodne, zgodne z najnowszymi osiągnięciami dyscyplin, do których przypisano kierunek, umożliwiają nabycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych i badawczych, w tym opanowanie języka obcego na wymaganym poziomie. Ze względu na stosowanie metod grupowych i projektowych możliwa jest indywidualizacja procesu kształcenia, w tym dostosowanie kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Praktyki zawodowe zajmują w planie studiów 150 godzin (11 ECTS). Nie jest to duża liczba godzin praktyk, jednak Uczelnia spełnia w tym zakresie minimalne wymagania wynikające z aktualnych Standardów Kształcenia Nauczycieli z 17 stycznia 2012 roku. Standardy te określają też wymiar praktyki psychologiczno-pedagogicznej oraz dydaktycznej związanej na nauczającym przedmiotem. Uczelnia spełnia te warunki.

Treści programowe praktyk są zgodne z do nich przypisanymi efektami uczenia się, metody weryfikacji praktyk są typowe dla tego typu zajęć w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej. Praktyki są realizowane zgodnie z Regulaminem Praktyk UKW z dnia 20.01.2018r. W Instytucie Pedagogiki do weryfikacji praktyk zostali powołani koordynatorzy. Uczelnia wyznacza możliwe miejsca praktyk zgodnie z wymogami Standardów, czyli są to wyłącznie placówki oświatowe przedszkolne i szkoły klas I-III. Na miejscu odbywania praktyk studentami zajmuje się opiekun praktyk, który dokonuje oceny zgodności realizowanych efektów uczenia się z działaniami i czynnościami podjętymi przez studenta. Opiekun weryfikuje też wstępnie dzienniczki praktyk, które są następnie weryfikowane i oceniane przez koordynatora. Opiekunami praktyk są nauczyciele posiadający doświadczenie zawodowe z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej.

Analiza dokumentacji praktyk potwierdza ich prawidłowy przebieg oraz mechanizmy weryfikacji.

Program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela w wymiarze 150 h (30h po 2. semestrze + 60h po 4. semestrze + 60h po 6. semestrze), 11 ECTS. Program praktyk pedagogicznych w pełni spełnia wymagania w zakresie zastosowania standardów kształcenia w przypadku kierunków przygotowujących do zawodu nauczyciela. Jednak po wejściu w życie *Uchwały Senatu UKW z dn. 28.02.2017 r.* zrezygnowano z praktyk zawodowych, które wcześniej odbywały się w wymiarze dodatkowych 60h na każdej ze specjalności. Decyzja ta oceniana jest negatywnie zarówno przez studentów, jak i pracodawców, którzy wzięli udział w spotkaniu z ZO PKA.

Za jakość i prawidłowość realizacji praktyk pedagogicznych w Instytucie są odpowiedzialni Koordynatorzy, natomiast na poziomie Uczelni – Studium Praktyk UKW. Regulacje dotyczące praktyk pedagogicznych są aktualizowane na bieżąco na stronie Instytutu. Zasady prowadzenia praktyk reguluje *Regulamin Praktyk UKW* oraz *Regulamin praktyk pedagogicznych na kierunku pedagogika, Procedura praktyki* oraz *Program praktyki uprawniającej do wykonywania zawodu nauczyciela*. Opisują one cele praktyki, zadania do realizacji przez studenta, obowiązki studenta, obowiązki opiekuna praktyk, miejsca, w których można odbywać praktykę, zasady zaliczenia praktyk. Dla praktyk opracowano także sylabus uwzględniający efekty uczenia się. Efekty uczenia się przewidziane dla praktyk są zgodne z efektami kierunkowymi dla kierunku „pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna”. Efekty uczenia się zrealizowane na praktykach zawodowych oceniane są przez opiekuna praktyk po stronie pracodawcy. Ma on możliwość precyzyjnej oceny stopnia spełnienia każdego z efektów uczenia się, a także dać pisemną opinię nt. pracy praktykanta oraz jego umiejętności. Możliwe jest zaliczenie praktyk bez ich realizacji na podstawie udokumentowanego doświadczenia związanego z wykonywaną pracą lub prowadzoną działalnością gospodarczą odpowiadającą zakresowi tematycznemu i programowi praktyk oraz studentom/absolwentom innych szkół wyższych, którzy takie praktyki już zrealizowali. Praktyki są hospitowane (osobiste hospitacje nawet 100% praktyk realizowanych w Bydgoszczy, w pozostałych przypadkach weryfikacja telefoniczna).

Umiejscowienie w planie studiów praktyk pedagogicznych oraz dobór miejsc ich odbywania należy uznać za odpowiednie do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Dzienniki praktyk prowadzone są w sposób wzorowy, a trafnie dobrane metody weryfikacji efektów uczenia się zapewniają kompleksową i jednoznaczną ich ocenę. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odnosi się do każdego z kryteriów i jest w nią zaangażowany opiekun praktyki po stronie pracodawcy. Nie ma zastrzeżeń do miejsc odbywania praktyk i ich wyposażenia i infrastruktury, zapewniają one prawidłową realizację praktyk oraz odpowiadają specyfice pracy pedagoga wczesnoszkolnego. Liczba opiekunów praktyk oraz ich przygotowanie merytoryczne zasługują na pochwałę. Studenci uczestniczą w ocenie programu praktyk, efektów uczenia się, realizacji praktyk, opiekunów praktyk w ramach zajęć prowadzonych przez opiekuna praktyk ze strony kierunku. Praktyki podlegają identycznej procedurze ewaluacji jak każde inne zajęcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Program kształcenia i jego realizację na wizytowanym kierunku należy ocenić wysoko. Treści programowe są adekwatne do proponowanych zajęć i specyficzne ze względu na przygotowanie

z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej. Uczelnia właściwie wydzieliła moduły kształcenia ogólnopedagogicznego, pedagogiczno-psychologicznego i specjalnościowego oraz dostosowała treści kształcenia do zakładanych efektów kształcenia. Plan studiów jest spójny koncepcyjnie, zakłada właściwy wymiar godzin zajęć i nakładu pracy studenta do realizacji zakładanych efektów uczenia się. Nie budzi zastrzeżeń liczba godzin kontaktowych i punktów ECTS. W programie zawarto niezbędne elementy związane z działalnością naukową studenta, nabyciem kompetencji językowych i specjalnościowych określonych w Standardach Kształcenia Nauczycieli. Jako prawidłowe, jednak na minimalnym poziomie oceniono wymiar praktyk zawodowych. Pozytywnie oceniono stosowane metody kształcenia na wizytowanym kierunku. Uznano, że są one zróżnicowane zgodnie z dobrymi wzorcami kształcenia pedagogicznego oraz sprzyjają samodzielnej, zindywidualizowanej i aktywnej postawie studentów w procesie uczenia się. Mocną stroną jest wzorowo zorganizowany system organizacji praktyk zawodowych, trafnie dobrane metody weryfikacji efektów uczenia się na praktykach umożliwiające ich kompleksową ocenę, zaangażowanie opiekunów praktyk po stronie pracodawcy w ocenę efektów uczenia się, hospitacja nawet 100% miejsc praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Na wyróżnienie zasługuje innowacyjność kształcenia przyszłych nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej na odrębnym kierunku studiów a nie, jak w większości polskich uczelni na specjalności w ramach kierunku pedagogika. Ma ona silny związek z badaniami, które stanowią podstawę budowania programu na wizytowanym kierunku. Realizowana od wielu lat idea nauczyciela jako „refleksyjnego praktyka”, umiejętnie równoważąca kompetencje zawodowe z kompetencjami badawczymi i ogólnorozwojowymi pozwala bardzo wysoko ocenić efekty procesu kształcenia. Studenci, przyszli nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, poza przygotowaniem merytorycznym i metodycznym nabywają umiejętności badań w działaniu, rozwijających krytyczną refleksję o własnej pracy zawodowej i własnym rozwoju.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji zgodnie z przyjętym regulacjami prawnymi są zatwierdzone Uchwałą Senatu UKW i regulowane Zarządzeniem Rektora UKW. Zasady są publikowane na stronach Uczelni. Strona zawiera aktualną ofertę kształcenia, kryteria przyjęć kandydata na studia, harmonogram rekrutacji, wymagane dokumenty oraz wysokość opłaty rekrutacyjnej. Kandydat na oceniany kierunek musi legitymować się świadectwem dojrzałości, oceniana jest średnia ocen z wybranych przedmiotów według podanego wzoru obliczeniowego. Warunki te są przejrzyste i pozwalają na rekrutację kandydatów z wiedzą niezbędną do opanowania zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia opracowała tryb i zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem. Uchwała Senatu Nr 122/2014/2015 określa, że studentom można uznać nie więcej aniżeli 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Ponadto określono, że udział procentowy osób, którym uznano takie efekty na kierunku studiów nie może przekroczyć 20%. W Uczelni proces realizacji i sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia

poza systemem Uczelni lub w innej uczelni, jest oparty o analizę sylabusów przedmiotów dostępnych dla każdego kandydata na stronie internetowej. Uznanie efektów odbywa się poprzez powołany zespół weryfikujący.

Zasady dyplomowania są typowe dla ocenianego kierunku i zawierają realizację seminarium dyplomowego oraz napisanie pracy dyplomowej. Proces dyplomowania regulują wydziałowe Zasady Dyplomowania. Student pisze pracę ściśle powiązaną z realizowanymi efektami uczenia się oraz z problematyką badawczą realizowaną w Instytucie Pedagogiki. Uczelnia corocznie przeprowadza konkurs na najlepsze prace dyplomowe, których efekty publikuje się w instytutowym czasopiśmie, a najlepsze prace są nagradzane. Jako innowacyjne należy ocenić powstałą bazę najlepszych prac w Katedrze Pedagogiki Muzyki na temat muzyki E.E.Gordona, w której przechowuje się dokonania naukowe studentów z tego zakresu. Analiza prac dyplomowych dokonana przez członków ZO PKA potwierdza prawidłowość procesu dyplomowania na ocenianym kierunku.

Ogólne zasady weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się są typowo akademickie. Podstawową formą weryfikacji są egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, zaliczanie projektów grupowych i indywidualnych, testy, prace etapowe. Formy te uwzględniają specyfikę realizowanych zajęć i treści efektów podlegających weryfikacji. Wyniki ocen są dla studenta widoczne natychmiast po wpisaniu w uniwersytecki system USOS. Formy weryfikacji na ocenianym kierunku pozwalają na skuteczną weryfikację zakładanych efektów uczenia się, w tym ocenę umiejętności językowych. Niewielka ilość godzin realizowana poprzez techniki na odległość ma charakter pomocniczy, dlatego ich weryfikację włączono w ogólny system weryfikacji efektów przedmiotu, np. egzamin końcowy, kolokwium czy zaliczenie projektowe. Poprawność form weryfikacji efektów uczenia potwierdza analiza prac etapowych, w tym wybranych egzaminów i zaliczeń całościowych przedmiotów. Pośrednio elementem weryfikacji efektów są bazy prac dyplomowych oraz artykuły studentów publikowane w czasopiśmie uczelnianym.

Podczas spotkania z kadrami został poruszony temat weryfikacji efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych. Nauczyciele wskazali, że ta weryfikacja jest możliwa głównie podczas praktyk studenckich i wyjść studyjnych do placówek, gdzie studenci mają kontakt bezpośrednio z uczniem lub dzieckiem w wieku przedszkolnym.

Szczegółowe zasady rekrutacji znajdują się na stronie internetowej Uczelni. Zawarto tam wszelkie niezbędne informacje dot. procesu rekrutacji, tj. informacje o terminach jej trwania, zasadach przyjęć oraz kryteriów branych pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o przyjęciu na studia. Na studia brane są pod uwagę wyniki z matury, a kwalifikacja odbywa się na podstawie konkursu świadectw. W ocenie ZO PKA zasady rekrutacji są przejrzyste i transparentne oraz uwzględniają zasadę równych szans.

Zasady dotyczące zaliczania kolejnych etapów studiów są opisane w Regulaminie studiów, który jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Dodatkowo, szczegółowe zasady i kryteria zaliczenia znajdują się w kartach przedmiotu i są prezentowane na pierwszych zajęciach w semestrze. Dodatkowe zasady dyplomowania są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Na podstawie analizy regulacji prawnych, wprowadzonych w wizytowanej jednostce oraz biorąc pod uwagę opinie studentów w tym zakresie, można stwierdzić, że zasady weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się, umożliwiają równe traktowanie, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili opinię, że weryfikacja efektów uczenia się przebiega prawidłowo. W przypadku sytuacji konfliktowych student ma prawo zgłosić się do nauczyciela akademickiego w celu rozwiązania wątpliwości, ewentualnie z prośbą o ponowne pochylenie się nad pracą zaliczeniową. Istnieje również możliwość zasięgnięcia pomocy u opiekuna kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji spełniają wysokie wymagania akademickie i nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. Uczelnia opracowała prawidłową procedurę uznawania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów oraz na zagranicznej uczelni. Zasady dyplomowania są opracowane szczegółowo w ramach regulacji wydziałowych i zapewniają zachowanie procedur projakościowych. Studenci piszą prace badawcze z zakresu wczesnej edukacji i przypisanych do kierunków efektów uczenia się. Ogólne i szczegółowe zasady weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach przypisanych do kierunku a ich skuteczność nie budzi zastrzeżeń. Podstawowe zasady weryfikacji efektów uczenia się są typowe dla jednostek akademickich i obejmują egzaminy, kolokwia, zaliczenia prac projektowych, ocenę prezentacji. Prawidłowy sposób weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia udokumentowano w postaci prac etapowych oraz dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Uczelnia corocznie przeprowadza konkurs na najlepsze prace dyplomowe, których efekty publikuje się w instytutowym czasopiśmie, a najlepsze prace są nagradzane. Są one elementem weryfikacji efektów uczenia się. Jako innowacyjne należy ocenić powstałą bazę najlepszych prac mających umocowanie teoretyczne w teorii L. Wygotskiego i J. Brunera oraz prac na temat muzyki E.E.Gordona, w której przechowuje się dokonania naukowe studentów z tego zakresu.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W Instytucie Pedagogiki UKW w Bydgoszczy w ramach którego prowadzi się wizytowany kierunek I stopnia „pedagogika wczesnoszkolna”, pracuje (stan na 1.06.2019 r.) 62 nauczycieli akademickich (w tym 3 osoby na ½ etatu), tj. 5 profesorów, 12 profesorów nadzwyczajnych (w tym 1 osoba na ½ etatu), 33 adiunktów, 7 asystentów (w tym 1 osoba ze stopniem doktora) oraz 5 starszych wykładowców (w tym 2 osoby na ½ etatu). Ponadto na umowy cywilno-prawne zatrudnione są 54 osoby. Natomiast na wskazanym kierunku studiów w roku akademickim 2018/2019 obsada kadrowa składa się z 4 profesorów, 9 profesorów ndzw., 21 adiunktów, 3 asystentów i 2 starszych wykładowców. Na umowy cywilno-prawne do współpracy dydaktycznej zaproszono także 13 osób. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Analiza przedstawionych dokumentów, a przede wszystkim charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, tj. informacji o tytule naukowym/stopniu naukowym, dziedzinie nauki oraz dyscyplinie naukowej, roku uzyskania tytułu/stopnia naukowego, charakterystyce doświadczenia i dorobku dydaktycznego, charakterystyce dorobku naukowego, w tym najważniejsze osiągnięcia naukowe/artystyczne ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat (m.in. publikacji naukowych, projektów badawczych, czy też nagród za osiągnięcia naukowe), uwydatnia właściwe kompetencje,

doświadczenie i kwalifikacje kadry prowadzącej kształcenie na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna”. Pracownicy mogą pochwalić się szerokim, tematycznym dorobkiem powiązanym znaczeniowo z prowadzonymi zajęciami. Większości dorobek lokuje się w zakresie dyscypliny wskazanej przez Uczelnię jako wiodącej, czyli pedagogice. Oprócz pedagogów zajęcia prowadzą także osoby z formalnym wykształceniem m.in. socjologicznym, psychologicznym czy filologicznym.

Wysokie kompetencje kadry pozwalają uznać, iż efekty uczenia się założone na wizytowanym kierunku zostaną osiągnięte przez studentów. Spełnione są formalne kryteria, wynikające z § 3 ust. 5 pkt. 2 Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861), który stanowi, że program studiów o profilu ogólnoakademickim – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt. 1, i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Kwalifikacje korespondują więc z efektami uczenia się i treściami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. Natomiast kompetencje dydaktyczne nauczycieli należy ocenić wysoko. Metody dydaktyczne, stosowane przez wykładowców, są zazwyczaj zróżnicowane, korespondujące z rodzajem prowadzonych zajęć. Podczas przeprowadzanych hospitacji zajęć nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Podstawowymi kryteriami doboru kadry do konkretnych zajęć jest dorobek naukowy, w tym publikacje, które powinny być powiązane z prowadzonymi zajęciami. Niniejsze kryteria, przy doborze zajęć dydaktycznych, w większości przypadków są widoczne, co pozwala studentom na osiągnięcia zaprojektowanych efektów uczenia się. Podczas analizy obsady kadrowej dla poszczególnych modułów zajęć pojawiają się drobne wątpliwości w zakresie słuszności obsady, co do wiązania i spójności dorobku z prowadzonymi zajęciami. Otóż chodzi o przedmioty: *pedagogika wczesnoszkolna (wykład)*, *podstawy pedagogiki specjalnej (wykład)*, *metodyka edukacji językowej w przedszkolu (wykład i ćwiczenia)*, *teoretyczne podstawy kształcenia (konwersatorium)*, *rozwijanie zdolności uczenia się (konwersatorium)*, *wprowadzenie do logopedii (wykład, konwersatorium)*. Generalnie jednak dorobek naukowy, w tym publikacyjny kadry prowadzącej zajęcia, jest zgodny z proponowanymi przedmiotami kształcenia, co pozwala na realizację efektów uczenia się.

Za politykę dotyczącą obsady kadrowej na zajęciach odpowiada dziekan, dyrektor Instytutu, w porozumieniu z kierownikami jednostek (katedr i zakładów). Władze Instytutu kierują się zasadą kontroli jakości realizacji procesu dydaktycznego poprzez bieżącą kontrolę wyników ankietyzacji studentów i wyników oceny nauczycieli. Nauczyciel podlega także okresowej ocenie pracownika za aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” ocena jakości nauczycieli prowadzących zajęcia odbywa się zgodnie ze standardami akademickimi. Jest ona systematyczna, kompleksowa i wieloaspektowa.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Uwzględnia także systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie. Prowadzone okresowe oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia obejmują aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej.

Motywowanie pracowników do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji kształtuje się na odpowiednim poziomie i przybiera różne aspekty, co potwierdzono na spotkaniu ZO PKA z kadrami. Pracownicy pozytywnie wypowiadali się w zakresie wsparcia finansowego udziału w polskich i zagranicznych wyjazdach seminaryjnych i konferencyjnych, jak również pomocy finansowej dotyczącej prowadzenia działalności naukowo-badawczej (np. prowadzenia badań

naukowych). Nauczycielom przyznawane są również nagrody Rektora UKW w sferze naukowej, organizacyjnej lub organizacyjno-dydaktycznej. Na poziomie Wydziału, w tym w Instytucie Pedagogiki, funkcjonuje regulamin przyznawania nagród Dyrektora Instytutu za osiągnięcia publikacyjne. Przyznawanie niniejszych nagród odbywa się w drodze składania wniosków przez niesamodzielnych pracowników naukowych.

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, stwarzając warunki stymulujące pracowników do ciągłego rozwoju. Jak podaje Uczelnia, przyjęta polityka rozwoju i doskonalenia kadry w Instytucie Pedagogiki jest skuteczna, czego najlepszą egzemplifikacją jest fakt, iż w latach 2014 - 2018 - 5. pracowników uzyskało tytuł profesora, 6. pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika i 10. nauczycieli obroniło swoje dysertacje doktorskie również w dyscyplinie pedagogika. Pracownicy posiadają znaczne doświadczenie naukowo-badawcze, na co składa się działalność publikacyjna - monografie, rozdziały w monografiach, a także istotne gromadzenie dorobku w wysokopunktowych czasopismach naukowych. Jak podaje Uczelnia w latach 2014-2018 pracownicy Instytutu Pedagogiki opublikowali ponad 240 artykułów naukowych, w tym w czasopismach wykazanych na liście czasopism MNiSW, wydali 60 monografii naukowych (w tym monografii zbiorowych), jak również opublikowali ponad 303 rozdziały w monografiach (z punktacją MNiSW). W Instytucie organizuje się konferencje naukowe, jak również pracownicy mogą pochwalić się wyjazdami studyjnymi oraz udziałem w polskich i zagranicznych konferencjach (m.in. Litwa, Finlandia, Anglia, Włochy, Czechy, Austria, USA, Cypr, Dania).

Studenci mają możliwość dokonania oceny nauczycieli akademickich w co semestralnej ankietyzacji. Ankieta jest przeprowadzana w formie elektronicznej, a zwrotność jest na niskim poziomie. W ramach prowadzonej ankietyzacji, studenci mają możliwość oceny zasad zaliczenia przedmiotu, doboru literatury, umiejętności zainteresowania przedmiotem, stosunku prowadzącego do studenta, komunikacji ze studentami podczas zajęć, sprawiedliwości oceniania oraz dostępności podczas godzin konsultacji. Raport jest analizowany podczas posiedzenia Rady Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

- ✓ Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej zapewnia realizację programu studiów na kierunku pedagogika wczesnoszkolna.
- ✓ Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów kształcenia jest zgodny z programem i proponowanymi przedmiotami kształcenia, co gwarantuje realizację efektów uczenia się.
- ✓ Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry.
- ✓ Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi większych zastrzeżeń. Jednostka stosuje, jak deklaruje poprawne kryteriami doboru kadry do zajęć. W nielicznych przypadkach jedynie można mieć wątpliwości, czy dorobek nauczyciela jest spójny z prowadzonymi zajęciami.
- ✓ Motywowanie pracowników do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji kształtuje się na odpowiednim poziomie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wysoka skuteczność przyjętej polityki rozwoju i doskonalenia kadry w Instytucie Pedagogiki przejawiająca się w licznych awansach naukowych - latach 2014 - 2018 - 5. pracowników uzyskało tytuł profesora, 6. pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika i 10. nauczycieli obroniło swoje dysertacje doktorskie również w dyscyplinie pedagogika. Jakościowo wysoka działalność publikacyjna - monografie, rozdziały w monografiach, a także co istotne gromadzenie dorobku w wysoko punktowanych czasopismach naukowych (ponad 240 artykułów naukowych w czasopismach wykazanych na liście czasopism MNiSW, 60 monografii naukowych, ponad 303 rozdziały w monografiach (z punktacją MNiSW). Szeroka współpraca z wieloma ośrodkami zagranicznymi (m.in. Litwa, Finlandia, Anglia, Włochy, Czechy, Austria, USA, Cypr, Dania). Na uwagę zasługują organizowane cyklicznie w ramach corocznych Dni Instytutu Sesje doktorantów, magistrantów i licencjatów, Spotkania z metodologią, podczas których odbywają się wykłady i dyskusje, a także wykłady otwarte dla nauczycieli, doktorantów i studentów.

Dobłą praktyką przyjętą przez przełożonych jest odbywanie spotkań z prowadzącym zajęcia w celu omówienia wyników hospitacji. Głównym celem hospitacji zajęć monitorowanie realizacji kształcenia i wspieranie kadry (zwłaszcza o najkrótszym stażu) w procesie doskonalenia naukowo-dydaktycznego.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku realizowane są przede wszystkim w kampusie przy ul. Chodkiewicza 30. Instytut Pedagogiki dysponuje kilkoma salami wykładowymi, w tym 2. aulami. Sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny (stały i przenośny), tablice flipchartowe, tablice interaktywne i niezbędne instrumentarium muzyczne, co umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Ponadto w ramach Instytutu funkcjonuje Laboratorium Zmiany Edukacyjnej, Centrum Badań nad Učeniem i Rozwojem. Pracownia daje nauczycielom możliwość prowadzenia badań.

Laboratorium zostało wyposażone w zestaw umożliwiający realizację wideokonferencji, a w trakcie jest zakup lustra weneckiego. Laboratorium jest wyposażone w komputery i laptopy umożliwiające zapis i rejestrację prowadzonych sesji w Lab - Learning Studio. Pracownia pielęgnacji i opieki nad małym dzieckiem, którą ZO PKA obejrzał podczas wizytacji, pomaga w prawidłowym prowadzeniu procesu dydaktycznego. Jest wyposażona w specjalistyczny sprzęt taki, jak: fantomy dzieci, łóżeczka, przewijaki, wianienki, sprzęty pielęgnacyjne, zabawki. Instytut posiada również pracownię informatyczną, która wyposażona jest w stanowiska komputerowe. Instytut posiada również dostęp do oprogramowania pakietów statystycznych oraz analizy wyników badań jakościowych. Infrastruktura dydaktyczna Uczelni jest na bieżąco rozbudowywana, a sale dydaktyczne posiadają projektory multimedialne, dostępne komputery przenośne, dostęp do Internetu. Zainstalowane są trzy zestawy aparatury zdalnego realizowania zajęć (w tym konferencji, seminariów, konsultacji, warsztatów) dla studentów ocenianego kierunku.

W budynku instytutowym działa również pokój dla opiekuna z dzieckiem, który wyposażony jest w sprzęty niezbędne do karmienia, przewijania i zabawy z dzieckiem. Na Uniwersytecie, a w tym w Instytucie Pedagogiki istnieje dbałość o infrastrukturę wspierającą kształcenie osób z niepełnosprawnością. W budynku głównym przy ul. Chodkiewicza 30 zainstalowane jest 10 platform przyschodowych oraz podjazd od wejścia głównego. Natomiast w budynku E oraz F platformy pionowe. W każdym budynku na terenie kampusu znajdują się toalety dla osób niepełnosprawnych. Na terenie kampusu wyznaczone jest 5 miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością. W głównym budynku również mieści się szatnia z natryskami dla studentów z niepełnosprawnością. Natomiast, aby ułatwić naukę niniejszym studentom oraz korzystać z zasobów bibliotecznych UKW zapewnia lupy dla osób słabowidzących w bibliotece, urządzenie lektorskie dla osób niewidomych, dyktafony dla osób mających problemy z robieniem notatek. Oprócz tego w aulach dydaktycznych znajduje się pętla indukcyjna. W bibliotece studenci mają możliwość z korzystać z pomieszczeń komputerowych, dostosowanych do osób niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózkach inwalidzkich. Dodatkowo do ich dyspozycji jest tablica interaktywna oraz program DisplayNote dostosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz wzroku.

Na Uczelni funkcjonuje biblioteka UKW, która jest największą biblioteką naukową w Bydgoszczy. Powierzchnia całkowita Biblioteki Głównej UKW w Bydgoszczy (budynek przy ul. Szymanowskiego 3) wynosi 18 000 m² i mieści scalone zbiory w liczbie blisko 800 000 jednostek. Zasoby Biblioteki UKW stanowią ok. 49 140 woluminów z zakresu nauk pedagogicznych, z czego około 29 320 z nich przechowywanych jest w magazynach zamkniętych. Księgozbiór każdej z dziedzin jest systematycznie powiększany. W strefie Wolnego Dostępu użytkownicy mają możliwość bezpośredniego dostępu do książek. Do końca 2017 roku zgromadzono łącznie w tym obszarze 136 872 jednostki biblioteczne. Zasoby pogrupowane są według kolekcji oznaczonych kolorami, które ułatwiają czytelnikom odnajdywanie właściwych obszarów wiedzy. Literatura z zakresu nauk pedagogicznych zaszeregowana jest w obszarze kolekcji brązowej oznaczonej literą G, w której obecnie zgromadzono 25 310 jednostek - z tego ponad 19 820 dotyczy zagadnień związanych z pedagogiką, w tym 1 630 jednostek z pedagogiki wczesnoszkolnej. Z czasopism w wersji drukowanej, zarówno polskich jak i zagranicznych, można korzystać w Czytelni Oddziału Czasopism. Biblioteka w swoich zbiorach posiada: 160 tytułów czasopism i serii wydawniczych z pedagogiki (27 w bieżącej prenumeracie); 19 tytułów czasopism i serii wydawniczych z pedagogiki wczesnoszkolnej (11 w bieżącej prenumeracie).

Pracownicy i studenci, dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki, posiadają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. Biblioteka oferuje dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: EBSCO Publishing, Elsevier – Science Direct, Web of Science, Springer, NATURE, SCIENCE, Wiley-Blackwell, Scopus, AIP (kolekcji czasopism elektronicznych American Institute of Physics), APS (kolekcji czasopism elektronicznych American Physical Society), PsycARTICLES (czasopisma naukowe American Psychological Association), System Informacji Prawnej – Legalis, będących w czasowym dostępie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

- ✓ Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej.

- ✓ Zasoby biblioteczne są dostosowane do realizacji procesu kształcenia na kierunku pedagogiki wczesnoszkolna.

Jednostka zapewnia dobrą bazę dydaktyczną, umożliwiającą realizację założonych efektów uczenia się. Sale są przygotowane do realizacji wszystkich form zajęć. Wizytowany Wydział posiada odpowiednie zasoby biblioteczne. Koła naukowe mają możliwość korzystania z infrastruktury Wydziału.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonalności Kształcenia

- Uczelnia posiada nowoczesną Bibliotekę, ulokowaną w nowym i przestronnym budynku. Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. Biblioteka oferuje dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: EBSCO Publishing, Elsevier – Science Direct, Web of Science, Springer, NATURE, SCIENCE, Wiley-Blackwell, Scopus, AIP (kolekcji czasopism elektronicznych American Institute of Physics), APS (kolekcji czasopism elektronicznych American Physical Society), PsycARTICLES (czasopisma naukowe American Psychological Association), System Informacji Prawnej – Legalis, będących w czasowym dostępie. Liczba tytułów czasopism tematycznych dla kierunków pedagogicznych jest wysoka. Nowoczesny gmach Biblioteki wyróżnia Uczelnię spośród innych w regionie.
- Pracownie Jednostki posiadają nowoczesne przyrządy i pomoce dydaktyczne, w tym wykorzystywane do włączania studentów w prowadzone badania, m.in.: nowoczesne pakiety edukacyjne w ramach projektu Gramy w piktogramy (2014), inteligentne roboty do nauki programowania OZOBOT (2018), testy diagnozy preferencji muzycznych i rozwoju audiacyjnego, pracownia Izby Coachingu przy Katedrze Pedagogiki Pracy i Andragogiki oraz Laboratorium Zmiany Edukacyjnej (w tworzeniu), fantomy w Pracowni opieki nad dzieckiem. Pozwala to wszystko dokonywać wdrożeń innowacji dydaktycznych, także z udziałem interesariuszy zewnętrznych (o czym świadczy 7 KART APLIKACJI PRODUKTU) dokumentujące rozwijanie kompetencji badawczych studentów;
- Na wyróżnienie zasługuje unikalne w skali Polski LABORATORIUM ZMIANY EDUKACYJNEJ, Centrum Badań nad Učeniem i Rozwojem – w trakcie wyposażenie i realizacji jest również sprzęt do wideokonferencji. Jest to JEDYNA w Polsce taka pracownia. To przestrzeń eksperymentalnego testowania strategii dydaktyki i rozwoju myślenia nad uczeniem się;
- Jednostka dysponuje pracownią pielęgnacji i opieki nad małym dzieckiem;
- Staraniem Instytutu w gmachu głównym, zorganizowano pokój dzienny opieki dla rodziców z dzieckiem, z którego korzystają studenci stacjonarni i niestacjonarni (opieka, karmienie, zabawa).
- Dla studentów i wykładowców jest zorganizowana przestrzeń PATIO (jedna w budynku głównym – bardzo duży park – a druga w bud. E, tzw. Pawilon). Często odbywają się tam konsultacje indywidualne, co cenią sobie zarówno studenci, jak i nauczyciele;
- Kierunek „pedagogika” będzie miał wsparcie w tworzonych nowych Laboratoriach w ramach Kontraktu Terytorialnego wraz z UMK w Toruniu. Gmach nowej przestrzeni Laboratoriów będzie zlokalizowany w Kampusie głównym przy ul. Chodkiewicza (bud. byłej biblioteki). To osiągnięcie wyróżnia Jednostkę spośród innych i zaliczy ją niebawem do najbardziej nowoczesnie wyposażonych Uczelni w kraju.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Oceniana Jednostka prowadzi stałą współpracę z otoczeniem w zakresie konstruowania, realizacji i doskonalenia kierunku studiów. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter zarówno sformalizowany jak i nieformalny, oparty na osobistych kontaktach. Sformalizowana współpraca dominuje na poziomie Instytutu Pedagogiki, istnieje Rada Interesariuszy, a formalne porozumienia podpisano z 14 podmiotami działającymi m.in. w obszarze edukacji, pomocy społecznej, działalności pożytku publicznego. Oprócz tego współpraca prowadzona jest także z licznymi szkołami publicznymi i prywatnymi, ośrodkiem doskonalenia nauczycieli, Instytutem Badań Edukacyjnych, Kuratorium Oświaty i Wychowania. Przedstawiciele Rady Interesariuszy minimum raz do roku spotykają się z władzami Instytutu. Bieżące konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są przez kadre w nieformalnych kontaktach i przedstawiane na Radzie Programowej dwa razy do roku.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prowadzona systematycznie, ma stały charakter, jest zgodna z dyscypliną, którym podporządkowany jest kierunek „pedagogika wczesnoszkolna” oraz z koncepcją kształcenia i wyzwaniem zawodowego rynku pracy. Współpraca ta jest zróżnicowana i polega na:

- Realizacji praktyk;
- Zaangażowaniu praktyków w dydaktykę (m.in. „Warsztat metodyczny terapeuty”, „Dydaktyka pierwszych lat nauczania”);
- Działaniach wolontariackich;
- Realizacji zajęć praktycznych w ramach Laboratorium Zmiany Edukacyjnej;
- Realizacji badań i publikacji z udziałem studentów;
- Konsultowaniu programów studiów i sylabusów;
- Wprowadzaniu zmian w programach studiów w efekcie konsultacji z pracodawcami;
- Realizacji wspólnych projektów dotyczących m.in. umiejętności potrzebnych na rynku pracy, np. w latach 2016-2019 studenci ocenianego kierunku uczestniczyli w projekcie NCBiR „Wykwalifikowani, aktywni, komunikatywni”, w ramach którego zrealizowali szereg certyfikowanych zewnętrznie szkoleń oraz uczestniczyli w wyjazdach studyjnych do liderów firm w Warszawie i Gdańsku. Ponadto studenci mieli możliwość wzięcia udziału w Seminarium Wymiany Dobrych Praktyk, w trakcie którego stworzono im możliwość bezpośredniej komunikacji z zaproszonymi przedstawicielami pracodawców;
- Realizacji konferencji i seminariów eksperckich dla nauczycieli (we współpracy z IBE i MEN);
- Realizacji konferencji edukacyjnych w regionie (oraz szkoleń dla nauczycieli i dyrektorów szkół);
- Realizacji wizyt studyjnych w szkołach;
- Współpracy z CNK, Młyn Wiedzy, Muzeum Piernika w zakresie programów dla dzieci;

- Zajęciach warsztatowych dla dzieci m.in. z edukacji outdoor;
- Realizacji prac dyplomowych i etapowych o charakterze praktycznym (m.in. prace licencjackie: „Zastosowanie bajkoterapii w edukacji wczesnoszkolnej w pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim”, „Poziom umiejętności matematycznych dzieci 6-letnich z zakresu dziecięcego liczenia w przedszkolach pracujących systemem Marii Montessori oraz systemem tradycyjnym”, „Dyscyplina w klasach I-III - przyczyny problemów, strategie interwencji stosowane przez nauczycieli”);
- Realizacji badań wdrożeniowych wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi (5 produktów wdrożonych w instytucjach);
- Zasiadanie w zespole problemowo-zadaniowym Kuratorium Oświaty i Wychowania w Bydgoszczy (realizacja badań odnośnie aktualnych wyzwań dla szkolnictwa i nauczycieli).

Na podstawie stałej wymiany doświadczeń i oczekiwań wprowadzane są modyfikacje do programu nauczania (np. aktualizacja treści w związku ze zmianą ustawodawstwa, prowadzenie zajęć o charakterze praktycznym). Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na realizację programu studiów. Dokonuje się to poprzez zgłaszanie uwag od opiekunów praktyk, zgłaszanie przez pracodawców potrzeb dotyczących zatrudniania absolwentów, organizowane spotkania pracowników i studentów w placówkach zewnętrznych.

Ważnym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są praktyki zawodowe, w tym te obowiązkowe realizowane ramach studiów. Oceniana Jednostka zdecydowała się zrezygnować z praktyk zawodowych wymiarze 60h. Decyzję tę w kontekście współpracy z otoczeniem zewnętrznym i jej wpływu na jakość kształcenia należy ocenić negatywnie. Opinie takie wyrazili zarówno studenci, jak i pracodawcy obecni podczas spotkania z ZO PKA (10 osób), podkreślając, że praktyki zawodowe są kluczowe dla studiów na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” i powinno się zwiększać, a nie zmniejszać ich wymiar. Współpraca w ramach praktyk zawodowych stanowi najważniejszy trzon współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kontekście podnoszenia jakości kształcenia.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są na Radzie Programowej minimum dwa razy w roku oraz w ramach poszczególnych katedr. Również w ramach poszczególnych specjalności, poprzez nieformalne kontakty, zbierane są informacje nt. potrzeb pracodawców oraz dokonywana jest ocena skuteczności współpracy z interesariuszami. Jak podkreślali pracownicy Jednostki podczas spotkania z ZO PKA, w sposób ciągły weryfikuje się zakres, efekty i możliwości współpracy, dobór instytucji współpracujących, a informacje te przekłada się na program studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Oceniana Jednostka silnie i systematycznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie konstruowania, realizacji i doskonalenia programu studiów. Współpraca ta przyjmuje zróżnicowane formy adekwatne do celów kształcenia na kierunku pedagogika. Mocne strony: silna i wielowymiarowa współpraca z otoczeniem zewnętrznym mająca przełożenie na jakość kształcenia, prace etapowe i dyplomowe oraz zajęcia o charakterze praktycznym, realizacja prac wdrożeniowych wspólnie z pracodawcami. Słabe strony: rezygnacja z obowiązkowych praktyk zawodowych w programie studiów oraz brak konsultacji tej decyzji ze studentami oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Rekomendacje:

- Rekomendujemy zastosowanie się do sugestii pracodawców, aby maksymalnie wcześniej realizować praktyki zawodowe – już na początku studiów. Pozwoli to na szybką weryfikację wyobrażeń studentów o pracy pedagoga wczesnoszkolnego i ewentualnie zrezygnować z tej ścieżki kształcenia.
- Sposobem na rozwiązanie problemów z praktykami zawodowymi będzie stworzenie przedszkola/klubu malucha lub szkoły patronackiej, która byłaby naturalnym środowiskiem praktyki dla studentów kierunku. Rekomendujemy, aby w miarę możliwości, wdrożyć takie rozwiązanie wykorzystując dostępne na ten cel finansowanie zewnętrzne.
- Rekomendujemy wypracowanie wspólnie z pracodawcami wypracowanie sposobów pozafinansowej rekompensaty za opiekę nad praktykantem. Pracodawcy nie zawsze oczekują pieniędzy, chętnie skorzystaliby ze wsparcia merytorycznego ze strony uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dokończoności Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zagadnienie umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku należy rozpatrywać zarówno z punktu widzenia dydaktycznego, jak i naukowo-badawczego. Otóż elementami umiędzynarodowienia objęci są nauczyciele i studenci. Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” kształcenie realizowane jest w języku polskim. Studenci jednak uczestniczą w lektoratach języka obcego (przede wszystkim z języka angielskiego). Zajęcia te są elementem programu kształcenia. Studenci kierunku mogą także brać udział w anglojęzycznych kursach prowadzonych przez pracowników Instytutu Pedagogiki UKW, a kierowanych do zagranicznych studentów Programu Erasmus+. Ponadto studenci mogą uczestniczyć jako mentorzy zagranicznych studentów Programu Erasmus+, szkółąc się w komunikacji w języku obcym. Studenci, którzy pełnili rolę mentorów zagranicznych studentów w ramach Programu Buddy, otrzymują dodatkowe punkty, uwzględniane w procesie rekrutacji do Programu Erasmus+ (Biuro Współpracy Międzynarodowej wystawia takim studentom zaświadczenie, które mogą również uwzględnić jako osiągnięcie w suplemencie dyplomu ukończenia studiów). W ramach programu Erasmus+ studenci mogą realizować część studiów na 34 uczelniach za granicą w 20 krajach Europy i świata (podpisane umowy partnerskie). Uczelnia stwarza także możliwość wyjazdów studentów na praktyki w ramach tzw. dobrych praktyk, m.in. do Norwegii i Litwy - Wilna. Natomiast studenci biorący udział w projekcie realizacji praktyk nauczycielskich np. w Norwegii, otrzymają stypendium i certyfikat potwierdzający udział w niniejszym projekcie. Tym samym wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów. Uczelnia informuje jednocześnie, iż studenci Instytutu Pedagogiki posiadają możliwość realizacji części studiów w Yokohama National University w Japonii (i odwrotnie), co zapewnia podpisana w 2014 r. umowa pomiędzy uczelniami.

W okresie 2014-2018 r. 19 studentów skorzystało z możliwości realizacji studiów lub praktyki w środowisku uczelni zagranicznych. UKW w Bydgoszczy w ramach organizowanych międzynarodowych konferencji goszcząc gości z zagranicznych ośrodków akademickich, czy też zapraszając w ramach wykładów otwartych profesorów obcokrajowców (np. w maju 2018 r. profesor z USA), daje studentom możliwość brania udziału w tychże inicjatywach. Warto jednocześnie zaakcentować fakt, że studenci, którzy pozytywnie przeszli proces rekrutacji do Programu Erasmus+ mogą skorzystać z różnych form wsparcia, poprzez np. dofinansowanie lub finansowanie doskonalących kursów językowych przed wyjazdem za granicę.

Wątki umiędzynarodowienia istotne są również w zakresie kadrowym, co wybrzmiewa w zagranicznych wyjazdach konferencyjnych i stażowych oraz wizyt studyjnych pracowników m.in. Litwa, Łotwa, Rosja, Finlandia, Anglia, Włochy, Czechy, Austria, USA, Cypr, Dania. Aktywność wykładowców w zakresie rozwijania kompetencji językowych w UKW może odbywać się również na miejscu, tj. poprzez możliwość wsparcia kompetencji językowych nauczycieli w ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk”. W projekcie tym zagwarantowany jest udział w kursach językowych na różnych poziomach. Należy odnotować mobilność gości z zewnątrz w ramach wizyt studyjnych i wykładów w ramach programu Erasmus, np. Czechy, Słowacja, Litwa, Niemcy, Szwajcaria.

Całościowo rzecz ujmując, to proces umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku jest widoczny i w określonej części powiązany zarówno z procesem kształcenia, jak i rozwojem kadr. Na Uczelni czyni się szereg akcji promocyjnych związanych z mobilnością (m.in. program Erasmus+), ale też umiędzynarodowieniem kształcenia. W Uczelni do studentów i nauczycieli wysyłane są elektronicznie wiadomości poprzez USOS i pocztę systemową Uczelni, czy też udostępnia się informacje w tym zakresie na portalach społecznościowych, np. Facebook, fanpage Biura Współpracy Międzynarodowej. Bez wątpienia pomimo szeregu inicjatyw wpisujących się w zagadnienie umiędzynarodowienia, należy intensyfikować działania w tym zakresie, wspierać w tym pracowników i studentów oraz konstruować przestrzeń do umiędzynarodowienia badań.

Wydział Pedagogiki i Psychologii kształci z zakresu znajomości języków obcych. W ocenie studentów oferta kształcenia języków obcych jest odpowiednia. Istnieje sprawiedliwy podział na grupy na podstawie testu poziomującego. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię dotyczącą kształcenia języków obcych.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość brania udziału w programie Erasmus+. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadzi stałą współpracę z uczelniami krajów europejskich. Uczelnia podczas oceny programowej przedstawiła listę ponad kilkunastu ośrodków akademickich z Europy, z którymi prowadzi współpracę odpowiadającą wizytowanemu kierunkowi. Znane są przykłady studentów wyjeżdżających za granicę, ale jest to bardzo nieliczna grupa. Informacje na temat programu Erasmus+ znajdują się na stronie Wydziału i w ocenie studentów są przedstawione w przystępny sposób. Na Wydziale jest również koordynator wydziałowy ds. programu Erasmus+. Wymiany w ramach Erasmus+ mimo przekazania informacji we właściwy sposób są mało popularne wśród studentów. Podczas spotkania z ZO PKA studenci nakreślili problem z ich perspektywy kilku problemów powodujących małe zainteresowanie programem Erasmus+. Głównymi powodami braku dużego zainteresowania wyjazdami zagranicznymi są słaba znajomość języka angielskiego oraz trudna sytuacja finansowa studentów i związane z tym zobowiązania w pracy podejmowanej podczas studiów. W ocenie ZO PKA Uczelnia podejmuje wiele działań zachęcających do wyjazdów zagranicznych, ale przeciwności przedstawione na spotkaniu z ZO PKA przez studentów są czynnikiem kluczowym niechęci do wyjazdów.

Studenci wizytowanego kierunku w ramach działalności w kołach naukowych biorą udział w projektach i konferencjach międzynarodowych. Podczas spotkania z ZO PKA studenci przedstawili przykład konferencji naukowej w Niemczech, w której brali udział, a finansowany on był ze środków Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium Spełnione.

Uzasadnienie

- ✓ Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku pedagogika wczesnoszkolna, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia
- ✓ Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, poprzez wyjazdy w ramach programu Erasmus+, a także wyjazdy konferencyjne i stażowe pracowników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Realizowanie przez studentów pedagogiki części studiów i praktyk w Uczelni Yokohama National University w Japonii a studentów japońskich w UKW.
- Ponadprzeciętna międzynarodowa mobilność nauczycieli akademickich kierunku „pedagogika” poprzez wyjazdy naukowe (konferencje, wykłady, warsztaty, uczestnictwo w międzynarodowych badaniach, a artykuły w zagranicznych czasopismach).
- Nauczyciele akademicy dzielą się swoimi osiągnięciami naukowo-dydaktycznymi i z partnerami z innych zagranicznych uczelni tworzą wspólne projekty dla kierunku „pedagogika”.

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci wizytowanego kierunku studiów są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej oferowanej im przez Jednostkę. Nauczyciele akademicy są dostępni podczas wyznaczonych godzin konsultacji oraz w przerwach między zajęciami. Dodatkowo każdy ze studentów ma możliwość skontaktowania się ze nauczycielem za pośrednictwem poczty elektronicznej. Podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślili bardzo dobre i indywidualne podejście nauczycieli akademickich. W ocenie studentów obecnych podczas spotkania z ZO PKA oferowane na uczelni wsparcie jest wystarczające i dostosowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Prowadzący zajęcia udostępniają materiały pomocnicze związane z realizowanym przedmiotem, takie jak: prezentacje, dodatkowe ćwiczenia i skrypty, na podstawie relacji studentów niestety nie wszyscy nauczyciele akademicy stosują taką praktykę. W opinii studentów materiały, które otrzymują, są wartościowe i wspomagają ich w realizacji procesu uczenia się. Materiały są udostępniane głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Studenci mają możliwość ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Studenci mogą ubiegać się indywidualnie o zasady

zaliczenia, jeżeli posiadają IOS. Ta forma indywidualizacji jest głównie skierowana do studentów z niepełnosprawnością, gdzie metody realizacji i weryfikacji kształcenia mogą zostać indywidualnie dostosowane. Dla studentów uzdolnionych istnieje możliwość studiowania według Indywidualnego Programu Studiów, natomiast na wizytowanym kierunku studenci z takiej możliwości nie korzystali, gdyż nie są zainteresowani taką formą wsparcia. Studenci w całym procesie kształcenia otrzymują od prowadzących wsparcie w postaci dostępności podczas godzin konsultacji i za pomocą poczty elektronicznej w celu pogłębienia zrozumienia przerabianego materiału oraz weryfikacji popełnionych błędów podczas weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i ich wyjaśnienia przez nauczyciela akademickiego.

Studenci uważają, że program studiów dostępny na stronie internetowej Jednostki, jak i karty przedmiotów udostępniane studentom na pierwszych zajęciach w semestrze, są odpowiednim źródłem informacji o procesie kształcenia. Sylabusy są kompletne i wspomagają ich w procesie uczenia się. Karty przedmiotów zawierają informacje na temat zaliczenia przedmiotu, efektów uczenia się, literatury podstawowej i uzupełniającej oraz wymiaru godzin.

Studenci wizytowanego kierunku mogą brać udział w pracach trzech kół naukowych przypisanych tematycznie do wizytowanego kierunku, ale często angażują się w działalność innych grup studenckich. Koło Naukowe EduMat głównie skupia się na rozwijaniu umiejętności w pracy z urządzeniem Ozobotem, którego celem jest nauka stron, kolorów, ale również posiada rozwijające zagadki logiczne. Problemem jest brak wiedzy członków Koła na temat źródła możliwego finansowania. Drugim Kołem Naukowym funkcjonującym na Wydziale jest Terapia Pedagogiczna, które zajmują się organizacją warsztatów i terapii. Członkowie Koła prowadzą współpracę ze szpitalem dziecięcym oraz przedszkolem bydgoskim. Organizują również Dzień Pielęgniarki, podczas którego odbywają się wszelkiego rodzaju przedstawienia. Problemem jest niskie finansowanie. Członkowie otrzymują bardzo duże wsparcie od opiekuna Koła Naukowego. Trzecim Kołem Naukowym jest Ideo, które swoją pracę skupia na przygotowaniu studentów do prowadzenia zajęć oraz organizacji warsztatów dla dzieci w Akademii Przyszłości. Dodatkową aktywnością jest próba pisania tekstów naukowych oraz włączania się w badania naukowe na Wydziale. Członkowie Koła brali udział w bydgoskim festiwalu nauki. Osoby obecne podczas spotkania z ZO PKA wyraziły pozytywną opinię nt. wsparcia kół naukowych. Wydział prowadzi działania umożliwiające funkcjonowanie, rozwój oraz opiekę nad kołami naukowymi. Członkowie kół naukowych mają dostęp do infrastruktury Uczelni. Wysokiej jakości wsparcie oferują również opiekunowie.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, z którego pomocy mogą korzystać studenci. W ramach swojego zakresu obowiązków BK prowadzi szkolenia z zakresu umiejętności miękkich, wykłady z pracodawcami oraz przygotowują oferty pracy, staży i praktyk. Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że korzystają z oferty Biura Karier, a ich wsparcie oferowane przez pracowników oceniającą bardzo pozytywnie. Analizując realizowane projekty i szkolenia można stwierdzić, że BK jest zaangażowane w rozwój zawodowy studentów i stara się promować swoje działania, co przejawia się na ich stronie internetowej i licznych ogłoszeniach widocznych na tablicach informacyjnych.

W Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, który angażuje się w życie Wydziału przez aktywny udział w gremiach wprowadzających i monitorujących zmiany w programach kształcenia. Ponadto Wydziałowa Rada Samorządu współpracuje z kołami naukowymi organizując wiele wydarzeń i przedsięwzięć kulturalnych. Przedstawiciele studenccy nie mają swojej siedziby, natomiast korzystają z ogólnouczelnianego biura Samorządu Studenckiego. Samorząd Studencki korzysta z finansowania na stopniu centralnym, które w ostatnim czasie wzrosło, i ten trend powinien się dalej utrzymywać, ze względu na bardzo duże zaangażowanie studentów w życie Uczelni i szereg różnorodnych realizowanych projektów.

W ramach wizytowanej Jednostki nie są prowadzone formalnie działania mające na celu przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili opinię, że nie spotkali się z dyskryminacją i przemocą w ramach realizowanych studiów. Rekomenduje się by Uczelnia wprowadziła działania mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy.

W Uczelni funkcjonuje instytucja Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, który odpowiada za wsparcie studentów z niepełnosprawnością. Mogą oni się zwracać o pomoc w zakresie opieki asystenckiej, wypożyczenia sprzętu wspomagającego proces kształcenia, zakup specjalistycznego oprogramowania. Dodatkowo student z niepełnosprawnością może ubiegać się o pomoc asystencką oraz transport pomiędzy poszczególnymi budynkami w przypadku niepełnosprawności ruchowej.

W opinii studentów, obecnych podczas spotkania z ZO PKA, obsługa administracyjna działa sprawnie. Dziekanat jest otwarty w godzinach dostosowanych do potrzeb studentów. Studenci pozytywnie odnoszą się do kompetencji obsługi administracyjnej. W ich opinii jakość obsługi administracyjnej jak i kompetencje osób ją zapewniającą są na wysokim poziomie, co umożliwia tej grupie społeczności akademickiej sprawne załatwianie spraw związanych z procesem kształcenia.

Na wizytowanym kierunku studiów funkcjonują mechanizmy motywacyjne studentów. Studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które finansowe jest z funduszu pomocy materialnej. Zasady przyznawania stypendium Rektora są określone przez odpowiednie przepisy na poziomie uczelnianym. Przy przyznawaniu stypendium Rektora dla najlepszych studentów uwzględniane są średnia ocen, osiągnięcia w obszarze naukowym, artystycznym i wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili pozytywne opinie na temat form motywacji studentów, które w ich ocenie są odpowiednie i wspierają ich w realizacji procesu kształcenia. Stypendia są wypłacane terminowo, a proces składania wniosków w opinii studentów jest przejrzysty i sprawiedliwy.

W Jednostce studenci mają możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg bezpośrednio do Władz Wydziału oraz za pośrednictwem Samorządu Studenckiego. Studenci podczas spotkania z ZO PKA ocenili istniejące mechanizmy składania wniosków i skarg jako odpowiednie. Podkreślili skuteczne wprowadzanie zmian na podstawie zgłaszanych próśb.

W ramach prowadzonej ankietyzacji prowadzone jest badanie wśród ogółu studentów, dotyczące poziomu zadowolenia z jakości obsługi administracyjnej. W ramach wizytowanego kierunku nie jest prowadzone badanie wsparcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Studenci otrzymują niezbędnie wsparcie w ramach realizacji procesu kształcenia m.in. poprzez dostępność nauczycieli akademickich podczas godzin konsultacji i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Indywidualne potrzeby studentów są uwzględniane w procesie kształcenia. Studenci są bardzo dobrze wspierani w ramach dodatkowej działalności w kołach naukowych i Samorządzie Studenckim. W Jednostce prawidłowo funkcjonuje system składania wniosków i skarg. Studenci mają możliwość oceny procesu dydaktycznego w trakcie studiów, co wpływa na jego doskonalenie i dopasowanie do potrzeb studentów. Uczelnia wspiera studentów z niepełnosprawnościami i pomaga im w realizacji procesu kształcenia. Obsługa administracyjna spełnia oczekiwania studentów w zakresie wsparcia w procesie uczenia się.

Skargi i zażalenia studenci mogą zgłosić bezpośrednio do Władz Wydziału lub za pośrednictwem Samorządu Studenckiego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów i jego realizacji (warunkach, osiągniętych rezultatach) jest zapewniony za pośrednictwem witryny internetowej: Uczelni, Wydziału Pedagogiki i Psychologii, Instytutu Pedagogiki oraz kluczowych dla kierunku jednostek związanych z wybieranymi przez studentów modułami kształcenia: Zakładu Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej, Katedry Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji oraz Katedry Pedagogiki Muzyki.

Strona Uczelni publikuje informacje dotyczące: 1. kandydatów na studia (Portal rekrutacyjny, Studia popołudniowe, Studia podyplomowe, Studia jednolite magisterskie, Studia III stopnia, Osoby niepełnosprawne, Język polski dla obcokrajowców), upubliczniającą kluczowe informacje związane z ofertą kształcenia, harmonogramem rekrutacji, dostarczaniem dokumentacji (w tym formularzy dokumentów), najważniejszymi aktami prawnymi (Akty prawne), formą świadczonej pomocy oraz danymi kontaktowymi do pracowników zajmujących się danym zakresem zadań; oraz 2. studentów (Biuro karier, Samorząd studencki, Studenci niepełnosprawni, Doktoranci, Koła i organizacje studenckie, Dziekanaty, Sprawy organizacyjne, Opłaty za studia, Sprawy socjalne. Studium praktyk, Regulaminy, Monitorowanie karier); 3. współpracy międzynarodowej (Erasmus dla studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających); 4. podnoszenia kompetencji studentów w kontakcie ze środowiskiem społeczno-gospodarczym (projekty wykorzystujące środki UE (Wykwalifikowani. Aktywni. Komunikatywni absolwenci UKW, Biuro Karier pomostem dla kariery, Staż na Lepszy Start, Innowacyjny Dydaktyk).

USOS udostępnia dane dotyczące: kadry dydaktycznej, studentów, jednostek organizacyjnych UKW, przedmiotów wraz z kartami przedmiotów, planów studiów, planów zajęć, informacji o akademikach. Po zalogowaniu się zapewniony jest dostęp do aktualnych informacji dotyczących indywidualnych spraw studentów (wyników egzaminów i ocen końcowych, stypendiów, płatności, możliwości ankietowania czy dostępu do pakietu związanego z rejestracją na dane grupy zajęciowe). Za pośrednictwem systemu USOS systematycznie wdrażane są działania związane z wyborem przez studentów specjalności/modułu kształcenia do wyboru.

W części dotyczącej całej Uczelni aktywna jest podstrona dotycząca Jakości Kształcenia, która upublicznia m.in. najważniejsze uczelniane zarządzenia oraz informacje dotyczące jakości kształcenia, wdrażania Otwartego Systemu Antyplagiatowego (OSA), wyniki bieżącej ewaluacji oraz sprawozdania. Strona ta publikuje też raporty oceny programowej o realizacji kierunku.

Istotnym elementem systemu informacji dla studentów jest również strona Biblioteki UKW z bazą dorobku pracowników naukowo-dydaktycznych oraz repozytorium. Z uwagi na

ogólnoakademicki profil kształcenia na ocenianym kierunku dostęp do informacji o zasobach biblioteki i wytworach pracy naukowej pracowników UKW jest dla Uczelni szczególnie ważny.

Wydział posiada własną stronę, gdzie publikowane są informacje pracy dziekanatu, dyżurów Dziekana i Prodziekanów, Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia (w tym informacji o procedurze zapewniania jakości kształcenia). Za pośrednictwem strony Wydziału studenci mogą pobrać (także w formie edytowalnej) formularze dokumentów, a także zapoznać się z aktualnym harmonogramem egzaminów dyplomowych i zasadami przygotowania pracy dyplomowej.

Instytut Pedagogiki posiada własną stronę internetową, gdzie upublicznione są najważniejsze dla studentów informacje związane z realizacją procesu kształcenia jak: oferta edukacyjna, plany zajęć (stacjonarne/niestacjonarne), praktyki pedagogiczne, praktyki zawodowe, tematyka seminariów, ogłoszenia o zmianach w planie zajęć oraz miejscu, możliwości kontaktu i godzinach dyżuru pracowników Instytutu (nauczycieli i pracowników sekretariatu). Instytut też publikuje najważniejsze informacje dotyczące zaangażowania w proces kształcenia interesariuszy zewnętrznych (Rada Interesariuszy, najważniejsze listy intencyjne – wykaz podmiotów oraz wykaz potwierdzonych KART APLIKACJI produktów wdrożonych z udziałem interesariuszy). Te ostatnie osiągnięcia wyróżniają jednostkę spośród uczelni prowadzących kierunki pedagogiczne. Informacje dotyczące realizacji praktyk na ocenianym kierunku są ponadto udostępnione na stronie internetowej Studium Praktyk UKW.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom. Uczestniczą w nich studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Jednostka monitoruje aktualność, rzetelność i zrozumiałość informacji o studiach oraz jej zgodność z potrzebami kandydatów na studia, studentów, pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia oferuje publiczny dostęp do wszystkich informacji o celach kształcenia, programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach. Dla pracowników, studentów i osób zainteresowanych kształceniem na kierunku pedagogika dostępne są najważniejsze akty prawne, formy wsparcia oferowane przez Uczelnię studentom, danymi kontaktowymi do pracowników i pracodawców. Instytut Pedagogiki posiada własną stronę internetową zawierającą wszelkie niezbędne informacje związane z procesem kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna”. Szczegółowe informacje o procesie kształcenia znajdują się w systemie informatycznym Uczelni. Strony oraz system są przejrzyste, a korzystanie z nich intuicyjne. Strona internetowa przystosowana jest do urządzeń mobilnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Publiczny dostęp do informacji o prowadzonych licznych projektach naukowo-dydaktycznych i upowszechnianie rezultatów działalności naukowo-badawczej w Instytucie Pedagogiki (na kierunku „pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna”) można uznać za wzorcowe, innowacyjne i godne naśladowania. Należy do niego m.in. realizacja stałych prezentacji posterowych w holu Uniwersytetu (budynek E), dokumentujących projekty badawczo – wdrożeniowe (np. projekty NEPL – Narrative Environments for play and learning, Akademickie Centrum Kreatywności – Koncepcja nauczania rozwijającego według teorii Lwa S. Wygotskiego we wczesnej edukacji

dziecka). W projektach tych uczestniczą studenci oraz przedstawiciele podmiotów zewnętrznych (szkoły, fundacje);

- Publikowanie wykazu prac dyplomowych i magisterskich dotyczących badań nad audiacją na stronie internetowej Katedry Pedagogiki Muzyki (jest to jedyna jednostka kształcąca w tym zakresie i widoczność prac badawczych studentów nad teorią Gordona wyróżnia ruch naukowo-dydaktyczny jednostki w kraju). Zwrócił na to uwagę profesor z Japonii, który wizytował Uczelnię w 2015 roku (efekt podpisanie umowy między uczelniami Yokohama i UKW). Dostępność do tej informacji trzeba uznać jako skuteczne, uniwersalne i wzorcowe, godne naśladowania rozwiązanie w zakresie jakości kształcenia
- Aktualności związane z realizacją wydarzeń w Instytucie prezentowane są na „telebimie” w holu głównym Uniwersytetu, co gwarantuje trwałość wpływu na doskonalenie jakości kształcenia.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury Monitorowanie jakości kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” dokonywane jest przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia oraz Radę Programową kierunku „pedagogika wczesnoszkolna”. Podstawą polityki jakości jest funkcjonowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia na mocy Uchwał Senatu UKW i *Zarządzenia Rektora UKW Nr 60/2017/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Regulaminu Studiów UKW Nr 65/2016/2017 z dnia 20 kwietnia 2017 r. oraz Procedury weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Nr 135/2014/2015 z dnia 12 maja 2015 r.* Najbardziej merytorycznie odpowiedzialna jest Rada Programowa kierunku na danym poziomie studiów, którą reprezentują przedstawiciele wszystkich specjalności. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe (jeśli są uwzględnione w programie studiów), wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Rola Rad Programowych w procedurze weryfikacji efektów uczenia się (wg wytycznych Jednostki) jest umocowana w koordynowaniu współpracy następujących podmiotów:

A. Nauczyciele akademicy - realizacja treści kształcenia niezbędnych dla uzyskania przez studentów zamierzonych efektów uczenia się, weryfikacja zamierzonych efektów i dokumentowanie osiągnięć studentów oraz przechowywanie dokumentacji, poinformowanie ustne koordynatora modułu/przedmiotu o dokonanej analizie osiągniętych przez studentów efektów kształcenia podczas danego modułu/przedmiotu termin – na bieżąco;

B. Koordynator modułu/przedmiotu - zorganizowanie spotkania z osobami prowadzącymi moduł/przedmiot przed jego rozpoczęciem w celu ustalenia zasad realizacji modułu/przedmiotu oraz po jego zakończeniu w celu zebrania informacji na temat osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. W sytuacji, gdy studenci nie osiągnęli zakładanych efektów kształcenia

i/lub proponowane są zamiany w ramach modułu/przedmiotu sporządzenie przez koordynatora notatki i przekazanie jej w formie pisemnej danej Radzie Programowej Kierunku (termin – wrzesień i luty – każdego roku akademickiego);

C. Rada Programowa Kierunku - przekazuje sprawozdanie roczne z weryfikacji efektów kształcenia na kierunku Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, uwzględniające analizę dotyczącą weryfikacji efektów kształcenia do modyfikacji programu kształcenia. Szczegóły działań Rad Programowych na rzecz jakości kształcenia są zorientowane na:

- współpracę naukowo-dydaktyczną kadry kierunku ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Odbyte spotkania/szkolenia z interesariuszami zewnętrznymi służą określaniu oceny głównych zagrożeń i rozbieżności w skutecznym potwierdzaniu osiągnięcia efektów kształcenia z udziałem środowiska interesariuszy (potrzebami rynku);
- aktualizację dokumentacji, działań projakościowych, aktualności sylwetki absolwenta kierunku;
- opracowanie i aktualizację banku zagadnień do egzaminu dyplomowego w odniesieniu do każdego z modułów kształcenia (ogólnego, kierunkowego, specjalnościowego) na kierunku „pedagogika”. W opracowaniu wybranych zagadnień do dyplomowania oraz rekomendowanej na kierunku tematyki prac dyplomowych wykorzystano najważniejsze sugestie, jakie zgłaszali w tym zakresie interesariusze;
- aktualizację i dostępność literatury przedmiotowej (naukowej, w tym raportów z badań) w związku z wdrażaniem studentów do prowadzenia badań w jednostkach związanych z daną specjalnością (zwłaszcza na studiach II stopnia);
- modyfikację planów studiów w związku z wprowadzaniem zmian przez Senat UKW;
- analizę raportów monitorowania losów absolwentów oraz wyników wewnętrznej ewaluacji prowadzonej w ramach przedmiotów.

W Instytucie przyjęto zasadę, iż przewodniczący Rad Programowych współpracują ze sobą poprzez: wymianę praktyk i rozwiązań w zakresie monitorowania jakości kształcenia, uwzględnianie sugestii dotyczących kompetencji nauczycieli do prowadzenia przedmiotów związanych z kształceniem na danym kierunku, pozyskiwanie nowych przedstawicieli pracodawców, analiza wniosków dyskutowanych na Radach Instytutu,

D. Wydziałowa Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia - bierze pod uwagę informacje dotyczące weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale przy opracowaniu raportu samooceny, określającego dobre i słabe strony kształcenia, na podstawie analizy działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, i przedkłada go kierownikowi podstawowej jednostki organizacyjnej.

W wyniku zmian Rady Programowe przedstawiły możliwość realizacji zajęć w trybie zdalnym. Tę kwestię regulują wytyczne Uchwały Senatu UKW, a zmiany wprowadzono w roku 2017/2018 r.

W Jednostce prowadzi się ankietyzację. Po zakończeniu semestru studenci wszystkich roczników są zachęceni do wypełniania ankiet. Rekomendacje oraz zalecenia Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, wynikające z analizy ankiet ewaluacyjnych, przekazywane są Radzie Wydziału oraz Kolegium Dziekańskiemu. Opracowane wyniki przekazywane są studentom i nauczycielom za pośrednictwem przedstawicieli Samorządu Studenckiego (są członkami Rady Wydziału) oraz członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Raporty są publikowane na stornie Wydziału. Analizuje się też spójność i aktualność treści zajęć oraz kompetencje nauczycieli z odniesieniem do aktualnych potrzeb studentów i wymagań

środowiska interesariuszy. W tym celu Rady Programowe na kierunku analizują i komunikują główne wnioski z analizy raportów monitorowania losów absolwenta i wymiany uwag z interesariuszami. Takie wnioski są przedstawiane wszystkim przewodniczącym Rad Programowych na Radzie Instytutu (ostatnia taka dyskusja odbyła się 4.06.2019). Przy analizie się również uwagę na aktualność i dostępność obowiązkowej literatury.

Rada Programowa analizuje wnioski koordynatorów przedmiotów, co do realizacji efektów uczenia się. Zgłaszane ewentualne uwagi i sugestie zmian są analizowane i konsultowane na Radzie Instytutu. Uzyskane wyniki i rekomendacje zmian w planie studiów wykorzystywane są następnie podczas posiedzeń głównie Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Na ich podstawie, w miarę możliwości formalnoprawnych, dokonywane są zmiany w programie kształcenia, a także w planie studiów. Postulaty zmian dotyczą z jednej strony treści programowych, np. wprowadzenia nowych przedmiotów fakultatywnych, czy zmiany limitu godzin dydaktycznych, ale także dotyczą umiejscowienia przedmiotów w planie studiów w poszczególnych semestrach czy latach studiów. Potwierdzeniem stałego monitorowania i okresowego przeglądu kształcenia (wraz z oceną osiągnięcia efektów kształcenia) jest częsta korekta planu studiów (w tym aktualizacja treści programowych, literaturowych) dla kolejnych cykli.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego posiadają swoich przedstawicieli w Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, którzy biorą udział w posiedzeniach i są pełnoprawnymi członkami ww. Komisji. Samorząd Studencki wyraża opinię na temat programu kształcenia. Przedstawiciele studentów są aktywni przy analizowaniu programu studiów. Przedstawiciele mają możliwości zgłaszania uwag dotyczących programu studiów oraz nauczycieli akademickich do Władz Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Wnioski przynoszą efekt realnych zmian.

Na Uczelni jest prowadzona ocena procesu kształcenia w formie elektronicznej, a zwrotność jest na niskim poziomie. W ramach prowadzonej ankietyzacji, studenci mają możliwość oceny zasad zaliczenia przedmiotu, doboru literatury, umiejętności zainteresowania przedmiotem, stosunku prowadzącego do studenta, komunikacji ze studentami podczas zajęć, sprawiedliwości oceniania oraz dostępności podczas godzin konsultacji. Raport jest analizowany podczas posiedzenia Rady Wydziału. Studenci wyrazili wątpliwości związane z efektami prowadzonej ankietyzacji. Podczas spotkania z ZO PKA zostały przedstawione przykłady skutecznego wykorzystywania ankiet studenckich. W ocenie ZO PKA problem polega na skutecznym przekazywaniu informacji do studentów o zmianach obsady zajęć wynikających z ankietyzacji. Wyniki ankietyzacji nie są udostępniane szerokiej grupie studentów. Podczas spotkania studentów z ZO PKA, przekazali oni opinię, że nie widzą sensu wypełniania ankiet, poza wypełnianiem dla statystyki.

Jakość kształcenia na kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tego zespołu, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Politykę jakości realizowaną w ramach funkcjonowania kierunku „pedagogika wczesnoszkolna” można ocenić jako wyróżniającą ze względu na jej umiejętne projektowanie,

zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów, które zapewniają jej skuteczność. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Wszystkie działania obok bieżących regulacji Senatu UKW, były podstawą wprowadzania zmian w realizacji programu kształcenia na potwierdzanie jakości realizowanych efektów kształcenia. Jednostka posiada procedury i narzędzia mające na celu zaangażowanie studentów w projektowanie, zatwierdzanie i okresowe monitorowanie programów studiów. Studenci zaangażowani są w prace Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Jednakowoż wnioski z prowadzonej ankietyzacji nie są przedstawiane szerokiemu gronu studentów, przez co uznają oni, że wypełnianie ankiet nie ma sensu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dbłość o wewnętrzną jakość kształcenia – jest jednym z zadań wynikających z funkcjonowania Rad Programowych kierunku, monitorowanie sposobów realizacji i osiągania efektów kształcenia. Za skuteczne, innowacyjne oraz godne naśladowania rozwiązania należy uznać:

- ankiety ewaluacyjne do wewnętrznej ewaluacji w ramach prowadzonych przedmiotów;
- opracowane narzędzia do ewaluacji oceny aktywności studenta, oceny pracy projektowej, pracy zespołowej, kryteria oceny wypowiedzi ustnej, kryteria oceny portfolio; jakość kształcenia jest podnoszona poprzez doskonalenie warsztatu pracy akademickiej: poszukiwanie i popularyzację metod i narzędzi akademickiego kształcenia;
- innowacyjność systemu zapewniania jakości kształcenia dotyczy wprowadzenia autorskiego
 - ✓ arkusza AnAlySE do oceny refleksyjności studentów „pedagogiki wczesnoszkolnej” poprzez przedmiot Warsztat refleksyjnego nauczyciela;
 - ✓ arkusza ewaluacji „poczucie kompetencji” na zakończenie cyklu studiów I stopnia;
 - ✓ kart aplikacji produktów przygotowywanych przez zespoły studentów pod kierunkiem naukowym pracowników naukowych co wpływa na jakość rozwijanych kompetencji badawczych studentów poprzez udział w projektach badawczych (WAKA, udział w projekcie Akademickie centrum Kreatywności, Nowoczesny Uniwersytet).

Zalecenia

Brak.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Na ocenianym kierunku studiów jako ocena poprzedzająca bieżącą wizytację, była ocena instytucjonalna w 2012 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w Uchwale Nr 344/2012 z dn. 6 września 2012 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy wydało ocenę pozytywną.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.